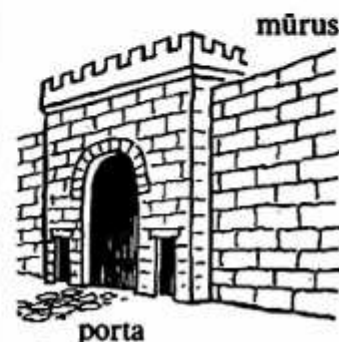

VIA LATINA

1 In Italiā multae et magnae viae sunt: via Appia, via La-
tīna, via Flāminia, via Aurēlia, via Aemilia. Via Appia
est inter Rōmam et Brundisium; via Latīna inter Rō-
mam et Capuam; via Flāminia inter Rōmam et Arīmi-
5 num; via Aurēlia inter Rōmam et Genuam; via Aemilia
inter Arīminum et Placentiam. Brundisium, Capua,
Arīminum, Genua, Placentia, Ōstia magna oppida sunt.
Ubi est Ōstia? Ōstia est prope Rōmam. Tūsculum quo-
que prope Rōmam est. Brundisium nōn est prope Rō-
10 mam, sed procul ab Rōmā: via Appia longa est. Via La-
tīna nōn tam longa est quam via Appia. Quam longa est
via Flāminia? Neque ea tam longa est quam via Appia.
Tiberis fluuius nōn tam longus est quam fluuius Padus.

Circum oppida mūrī sunt. Circum Rōmam est mūrus
15 antīquus. In mūrō Rōmānō duodecim portae sunt. Porta
prīma Rōmāna est porta Capēna. Circum oppidum Tūs-
culum mūrus nōn tam longus est quam circum Rōmam.

inter Rōmam et Brun-
disium (acc)

prope Rōmam ↔
procul ab Rōmā

longus -a -um

circum
oppidum
(acc)

duo-decim = XII (12)
porta = magnum ōstium

lectīca

oppidum

vīlla

ab oppidō ad vīllam

ad (+ acc) ↔ ab (+ abl)

Iūlius it (sing)
servī eunt (plūr)

umerus

quī quōs:
servī quī saccōs portant
saccī quōs servī portant

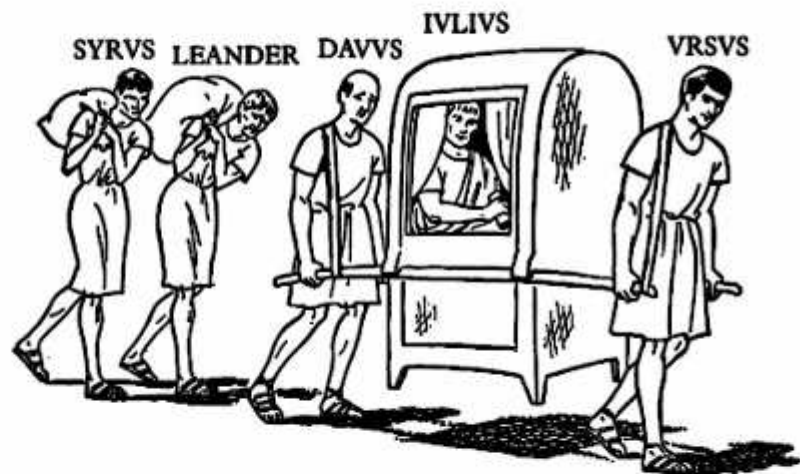
Lēander -drī (gen)

vehunt = portant (ab...
ad...)

ante ↔ post

ā = ab
ab ante a, e, i, o, u, h
ā/ab ante cēterās litterās

quō? ↔ unde?

Vīlla Iūlii est prope Tūsculum. Ab oppidō Tūsculō
ad vīllam Iūlii nōn longa via est. Ecce Iūlius et quattuor
servī in viā. Iūlius ab oppidō ad vīllam suam it. Domi- 20
nus et servī ab oppidō ad vīllam eunt. Dominus in lec-
tīcā est. Duo servī lectīcam cum dominō portant. Servi
quī lectīcam portant sunt Ursus et Dāvus. Iūlius nōn in
viā ambulat, servī eum portant. Syrus et Lēander am-
bulant. Syrus saccum portat et Lēander quoque saccum 25
portat: Syrus et Lēander duōs saccōs in umerīs portant.
Saccī quōs Syrus et Lēander portant magnī sunt, sed
saccus quem Syrus portat nōn tam magnus est quam
saccus Lēandrī. Quattuor servī dominum et duōs saccōs
ab oppidō ad vīllam vehunt. 30

Iūlius in lectīcā est inter Ursum et Dāvum. Ursus est
ante Iūlium, Dāvus post eum est. Syrus et Lēander nōn
ante lectīcam, sed post lectīcam ambulant. Venitne Iū-
lius ā vīllā? Nōn ā vīllā venit. Unde venit Iūlius? Ab
oppidō venit. Quō it Iūlius? Ad vīllam it. Post eum 35
Tūsculum est, ante eum est vīlla.

Iūlius sōlus nōn est, nam quattuor servī apud eum sunt. Mēdus nōn est apud dominum, nam is dominum irātum timet. Mēdus est malus servus quī nummōs domini in sacculō suō habet. Dominus servōs malōs baculō verberat; itaque servī malī dominum et baculum eius timent. Dāvus autem bonus servus est, neque is Mēdum amat. Dāvus amīcus Mēdī nōn est, nam servus bonus et servus malus nōn amīcī, sed inimīcī sunt. Mēdus est inimīcus Dāvī. Ursus autem amīcus Dāvī est.

II Mēdus abest ā dominō suō. Estne in oppidō Tūsculō? Mēdus Tūsculī nōn est; neque Rōmae est Mēdus, sed in viā Latīnā inter Rōmam et Tūsculum. Unde venit Mēdus? Tūsculō venit, neque is ad villam Iūlii it. Quō it Mēdus? Rōmam it. Tūsculum post eum est, ante eum est Rōma. Mēdus viā Latīnā Tūsculō Rōmam ambulat.

Etiam Cornēlius, amīcus Iūlii, in viā Latīnā est inter Rōmam et Tūsculum. Unde venit Cornēlius? Is nōn Tūsculō, sed Rōmā venit. Quō it? Cornēlius nōn Rōmam, sed Tūsculum it. Rōma post eum, ante eum Tūsculum est. Cornēlius in equō est. Equus quī Cornēlium vehit pulcher est. Iūlius et Cornēlius ad villās suās eunt. Villa ubi Iūlius habitat prope Tūsculum est. Ubi habitat Cornēlius? Is Tūsculī habitat.

60 Iam Iūlius prope villam suam est. Servī quī lectīcam portant fessī sunt. Dominus autem fessus nōn est, nam is nōn ambulat. Iūlius ab Ursō et Dāvō portātur, itaque is fessus nōn est. Fessī sunt Syrus et Lēander, nam iī

apud eum sunt = cum eō sunt

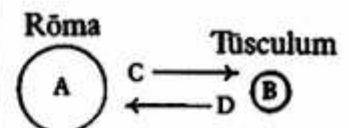
malus -a -um ↔ bonus

...autem = sed...: Dāvus autem = sed Dāvus

in-inimīcus ↔ amīcus

Tūsculī = in oppidō Tūsculō

Tūsculō = ab oppidō Tūsculō

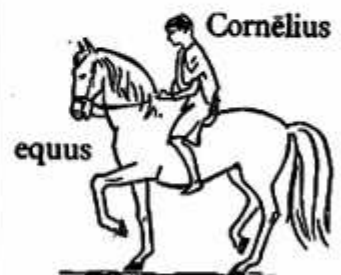
A Rōmae est

B Tūsculī est

C Rōmā Tūsculum it

D Rōmam Tūsculō it

Tūsculum = ad oppidum Tūsculum

fessus -a -um

Iūlius ab Ursō et Dāvō portātur = Ursus et Dāvus Iūlium portant

saccī quī ā Syrō et Lēandrō portantur = saccī quōs Syrus et Lēander portant

saccus quī ā Lēandrō portātur = saccus quem Lēander portat

is equō vehitur = equus cum vehit

porta
per portam →

amīcus (m): amīca (f)

Mēdus ab eā amātur
= ea Mēdum amat

amīca mea

id ā Lȳdiā nōn audītur
= Lȳdia id nōn audit

duōs magnōs saccōs umerīs portant, neque vacuī sunt saccī! Saccī quī ā Syrō et Lēandrō portantur magnī 65 sunt, sed saccus quem Syrus portat nōn tam magnus est quam saccus quī ā Lēandrō portātur. Itaque Syrus nōn tam fessus est quam Lēander. Cornēlius nōn est fessus, nam is equō vehitur. Iūlius lectīcā vehitur. Servī ambulānt. Dominī vehuntur. Mēdus ambulat, nam is servus 70 est neque equum habet.

Iūlius prope villam suam est. Mēdus autem, quī dominum irātum timet, procul ā villā Iūliī abest. Dominus ā servō malō timētur. Mēdus prope Rōmam est; iam mūrī Rōmānī ab eō videntur et porta Capēna. (Is quī viā 75 Latīnā venit per portam Capēnam Rōmam intrat.) Cūr Rōmam it Mēdus? Rōmam it, quia Lȳdia Rōmae habitat, nam Lȳdia amīca eius est: Mēdus Lȳdiam amat et ab eā amātur. Mēdus Rōmam vocātur ab amīcā suā, quae fēmina est pulchra et proba. Itaque is fessus nōn 80 est et laetus cantat:

Nōn via longa est Rōmam, ubi amīca habitat mea pulchra.

Sed id quod Mēdus cantat ā Lȳdiā nōn audītur!

Iam Iūlius in villā est et ab Aemiliā liberisque laetis salūtātur. Cornēlius Tūsculī est. Mēdus autem Rōmae 85 est ante ōstium Lȳdiae. Mēdus ōstium pulsat.

Lȳdia imperat: "Intrā!"

Mēdus per ōstium intrat et amīcam suam salūtāt: "Salvē, mea Lȳdia! Ecce amīcus tuus quī sōlus Rōmam ad tē venit."

Lýdia verbīs Mēdī dēlectātur eumque salūtat: “Ō amīce, salvē! Ubi est dominus tuus?”

Mēdus: “Iūlius in villā est apud servōs suōs – neque is iam meus dominus est!”

95 Verba Mēdī ā Lýdiā laetā audiuntur.

GRAMMATICA LATINA

Praepositionēs

Iūlius *ad* villam it; *ad* oppidum; *ad* ancillās.

Ursus *ante* Iūlium est; *ante* eum; *ante* villam.

100 Dāvus *post* Iūlium est; *post* eum; *post* villam.

Via *inter* Rōmam et Capuam; *inter* servōs.

Ōstia est *prope* Rōmam; *prope* villam; *prope* eam.

Circum oppidum mūrus est; *circum* mēnsam.

Mēdus est *apud* amīcam suam, nōn *apud* dominum.

105 Mēdus *per* portam Capēnam Rōmam intrat; *per* ōstium.

Ab, *ad*, *ex*, cēt. sunt praepositionēs. Praepositionēs cum accūsātīvō: *ad*, *ante*, *post*, *inter*, *prope*, *circum*, *apud*, *per*, cēt.; praepositionēs cum ablātīvō: *ab*/*ā*, *cum*, *ex*, *in*, *sine*, cēt. (vidē cap. v).

110 Quō it Mēdus? Mēdus Rōmam it. Quō it Cornēlius? Is Tūsculum it.

Unde venit Cornēlius? Cornēlius Rōmā venit. Unde venit Mēdus? Is Tūsculō venit.

115 Ubi habitat Lýdia? Lýdia Rōmae habitat. Ubi habitat Cornēlius? Is Tūsculī habitat.

Accūsātīvus: Rōmam, Tūsculum, Capuam, Brundisium, Ōstiam = *ad* oppidum -am/-um.

Ablātīvus: Rōmā, Tūsculō, Capuā, Brundisiō, Ōstiā = *ab* oppidō -ā/-ō.

120 Locātīvus (= genetīvus): Rōmae, Tūsculī, Capuae, Brundisiī, Ōstiae = *in* oppidō -ā/-ō.

Lýdia verbīs Mēdī dēlectātur = verba Mēdī Lýdiam dēlectant

ūna praepositio (*prp*)
duae praepositionēs

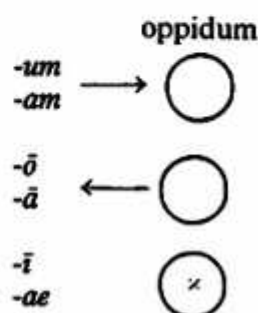
<i>ad</i>	-um
<i>ante</i>	-am
<i>post</i>	-ōs
<i>inter</i>	-ās
<i>prope</i>	-a
<i>circum</i>	mē
<i>apud</i>	tē
<i>per</i>	

ad, *ante*, *apud*, *circum*,
inter, *per*, *post*, *prope*
+ acc.
ab/*ā*, *cum*, *ex*, *in*, *sine*
+ abl.

quō? Rōmam/Tūsculum

unde? Rōmā/Tūsculō

ubi? Rōmae/Tūsculī

-us	-um	-t
-a	-am	
	-ōs	
-ī	-ās	-nt
-ae	-a	

-us			
-a	ab/ā	-ō	-tur
-um		-ā	
		-īs	
-ī			-ntur
-ae			
-a			

-t	-nt
-tur	-ntur

sing.	plūr.
[1] -ātur	-antur

[2] -ētur	-entur
-----------	--------

[3] -itur	-untur
-----------	--------

[4] -iur	-iuntur
----------	---------

Verbum āctīvum et passīvum

Servus saccum portat
= Saccus portātur ā servō

Servī saccōs portant
= Saccī portantur ā servīs

125

'Portat portant' verbum āctīvum est. 'Portātur portantur' est verbum passīvum. Āctīvum: -t -nt. Passīvum: -tur -ntur.

Exempla:

[1] -ātur -antur: Aemilia Iūlium amat et ab eō amātur. Pater et māter liberōs amant et ab iīs amantur. Lȳdia verbīs Mēdī dēlectātur. 130

[2] -ētur -entur: Iūlia puerōs nōn videt neque ab iīs vidētur. Puerī Iūliam nōn vident neque ab eā videntur.

[3] -itur -untur: Dāvus sacculum in mēnsā pōnit = sacculus in mēnsā pōnitur ā Dāvō. Puerī rosās in aquā pōnunt = rosae ā puerīs in aquā pōnuntur. Cornēlius equō vehitur. 135

[4] -iur -iuntur: Iūlia puerōs audit neque ab iīs audītur = puerī ā Iūliā audiuntur neque eam audiunt.

PENSVM A

Iūlius ab oppid- Tūsculō ad vill- su- it. Villa eius prope Tūscul- est. Iūlius in lectīcā est inter Urs- et Dāv-. Dominus ā servīs port-. Ursus et Dāvus nōn saccōs port-, sacc- ā Syrō et Lēandrō port-. Saccus quem Lēander port- nōn tam parvus est quam saccus quī ā Syr- port-.

Mēdus nōn est apud domin-, nam servus malus dominum tim-. Dominus ā serv- mal- tim-. Dominus serv- mal- voc- neque ab eō aud-. Serv- mal- ā domin- voc- neque eum aud-.

Quō it Mēdus? Rōm- it. Unde venit? Mēdus Tūscul- venit. Ante Mēd- est Rōma, Tūsculum post e- est. Cornēlius

nōn Tūsculō Rōmam, sed Rōm- Tūscul- it, nam is Tūscul-
habitat. Cornēlius nōn ambulat, sed equ- veh-.

Lȳdia, amīca Mēdī, Rōm- habitat. Iam Mēdus Rōm- apud
Lȳdi- est. Mēdus amīc- su- salūt- et ab amīc- su- salūt-,
nam Lȳdia Mēd- am- et ab e- am-.

PENSVM B

Ōstia nōn — ā Rōmā, sed — Rōmam est. — venit Iūlius?
Tūsculō venit et — villam it. Duo servī eum —. Syrus et
Lēander, quī — lectīcam ambulant, duōs — portant. Saccus
Syrī nōn — magnus est — saccus quī — Lēandrō portātur; —
Syrus nōn tam — est quam Lēander.

Mēdus — dominum nōn est, nam Mēdus dominum irātum
—. Mēdus servus — [= improbus] est; — Mēdus et Iūlius
nōn —, sed inimīcī sunt. Via Latīna, quae est — Rōmam et
Capuam, nōn tam — est quam — Appia. — ambulat Mēdus?
Is Rōmam ambulat, — amīca eius Rōmae habitat. Cornēlius
— [= sed C.] Rōmā Tūsculum —. Tūsculum est — eum, —
eum est Rōma. Cornēlius equō —, is nōn —. Iūlius et Cornē-
lius ad villās suās —.

PENSVM C

Ambulatne Iūlius?

Quī Iūlium portant?

Quid portant Syrus et Lēander?

Unde venit Iūlius et quō it?

Quō it Mēdus?

Etiamne Cornēlius Tūsculō Rōmam it?

Ubi habitat Cornēlius?

Cūr Mēdus laetus est?

Quae est Lȳdia?

Quid habet Mēdus in sacculō suō?

Suntne amīcī Iūlius et Mēdus?

Num *portat* verbum passivum est?

Vocābula nova:

via
mūrus
porta
lectīca
saccus
umerus
amīcus
inimīcus
equus
amīca
longus
malus
fessus
duodecim
it eunt
portat
ambulat
vehit
timet
intrat
tam
quam
inter
prope
procul ab
circum
ad
ante
post
ā
apud
per
nam
itaque
autem
unde?
quō?
praepositio
locativus
activum
passivum